

Konfliktnost interesov kapitala in širših družbenih interesov je primerljiva s konfliktnostjo, ki jo posamezniki doživljamo na osebni ravni. Potrebe po smislu, ljubezni, občutku uspešnosti in varnosti niso vedno v soglasju z družbenimi normami in s prevladujočim potrošništvom.

Usklajevanje motivov, potreb in interesov na osebni, poslovni in družbeni ravni predstavlja izziv iskanja ravnovesja, ki zahteva vse več znanja, razumevanja in različnih sposobnosti.

Kakšna je pri tem vloga komuniciranja?

Na tržnem področju je vloga komuniciranja usmerjena v povečanje prodaje. V politiki v pridobivanje glasov volivcev. V humanitarnih akcijah v motiviranje možnih darovalcev. Uresničitev različnih interesov pa je povezana s posamezniki, skupinami in z organizacijami, ki imajo prav tako svoje motive in potrebe.

Zaradi zahtevnosti vzpostavljanja ravnovesja motivov in interesov postaja komuniciranje eden največjih izzivov današnjega časa. Obravnavam ga s povezovanjem treh ved - psihologije, filozofije in ekonomije. Področje psihologije obravnava celovit odnos do sebe, s katerim se začne integriran pristop h komuniciranju. Filozofske prvine nam pomagajo razumeti našo vpetost v okolje, da bi lažje vzpostavili odnos do drugih in do družbe kot celote. Razumevanje področja ekonomije pa nam omogoča oblikovanje odnosa do okoliščin in razvoja kot skupne vrednote.

Informacijsko-komunikacijska doba

Pozna 70. leta sem doživela kot bolj opazen prehod iz industrijske v informacijsko dobo. Zaznamuje jo hitro povečevanje števila informacij na vseh ravneh življenja. Informacijska doba torej zahteva usklajevanje in povezovanje informacij z različnih področij, s tem pa tudi komuniciranje na različnih ravneh.

Zato informacijsko dobo imenujem tudi »informacijsko-komunikacijska doba«. Ključni viri informacijsko-komunikacijske dobe so informacije in odnosi, na katerih temeljijo vsa področja življenja in dela.

Informacije in odnosi so ključni viri informacijsko-komunikacijske dobe.

Beseda informacija sloni na latinski besedi »informatio« - sporočilo, podatek, ki mora biti zavestno oblikovan, jasen in utemeljen. Neoblikovane, nejasne in površne informacije povzročajo napačno razumevanje.

Odnose je treba najprej oblikovati na osebni ravni, in sicer na osnovi usklajevanja in povezovanja misli in čustev, vrednot in dejanj. Komuniciranje osebnih vrednot oblikuje medsebojne odnose, ki se vzpostavljajo v korakih in zahtevajo sproščeno odprtost. Odprtost pa se odraža kot umirjenost na miselni ravni, pozitivna naravnost na čustveni in pripravljenost na nasmeh na fizični ravni.

Vsebine informacij je treba oblikovati, utemeljiti, povezati in komunicirati tako, da jih bodo lahko razumeli tisti, ki so jim namenjene. Eden največjih izzivov sodobnega komuniciranja je povezovanje jasno opredeljenih informacij in sporočil, ki pozitivno učinkujejo na subjektivno in objektivno stvarnost.

Značilnost komunikacijsko-informacijske dobe je vse bolj izražena intelektualizacija dela, ki narekuje vrednotenje takšnega načina dela. To pa je izredno težko, ker se intelektualno delo, ki sloni na znanju, ne more ločiti od psihičnega doživljanja ljudi.

Znanje in informacije se s komuniciranjem dograjujejo, izpopolnjujejo in poglobljajo, s čimer se večata njihova moč in pomembnost. Tisti, ki obvladujejo znanje in informacijsko-komunikacijske tokove, upravljajo s to močjo, kar nosi s seboj veliko odgovornost. Sodobni čas namreč narekuje komuniciranje kot vzpostavljanje odnosov na podlagi usklajevanja in povezovanja. To pomeni, da struktura naše dobe načeloma podpira samo celovite in ne ločene obravnave kateregakoli vprašanja, ki zadeva vse nas.

Vsi skupaj potrebujemo komuniciranje kot soustvarjanje odnosov in opredeljevanje skupnih vrednot, ki se odražajo v motivih, potrebah in interesih, skozi skupno in za večino sprejemljivo in uresničljivo vizijo.

Proces oblikovanja vizije pozitivne prihodnosti družbe imenujem »vizija-lizacija«.

Uresničevanje vizije pozitivne prihodnosti družbe in kakovosti življenja se lahko razvija le ob kontinuiteti pozitivnih misli, čustev in dejanj na ravni posameznikov ter medsebojnega usklajevanja misli, čustev in dejanj na ravni družbe.

Vendar sta uresničevanje vizije družbe in kakovost sodobnega življenja odvisna tudi od vzpostavljanja ravnovesja med različnimi potrebami in zahtevami družbe s soudeležbo državljanov. To ravnovesje se lahko ustvarja s pogovorom, skromnostjo in strpnostjo ter s pozitivno in konstruktivno podporo medijev. Povezovalni most med vsemi naj bi bil pogovor. Strpen pogovor se lahko uresničuje le s samokultiviranjem posameznikov in z razvojem kulture komuniciranja.

Stoletja so se ljudje osredotočali na reševanje potreb fizične stvarnosti. Komuniciranje je bilo takrat bolj enostavno, saj so reševali predvsem potrebe preživetja. Ljudje so se lažje razumeli. Na tej ravni so namreč besede, ki so jih uporabljali, imele za vse isti pomen.

Informacijsko-komunikacijska doba pa rešuje tudi potrebe posameznikov na višjih ravneh. Pojmi, s katerimi na tej ravni opredeljujemo svoje potrebe, so zahtevnejši, zato jih težje enako dojamemo. Posledica tega je, da se čedalje slabše razumemo.

Potreba po komuniciranju

Evolucija se je na psihološki ravni tehtnice življenja upočasnila, ker posameznikom primanjkuje čuta gotovosti, kot je zaupanje vase, v druge in v življenjske okoliščine.

Beseda evolucija sloni na latinski besedi »evolutio« - razvoj narave v kontinuiranem časovnem poteku. Evolucija je veda o nenehnem razvoju - iz enostavnega v kompleksno ali z nižje na višjo raven - ki spreminja način življenja. To je naravna razvojna sila, ki se odraža v delovanju vseh elementov narave ali človeštva kot celote.

Iz biološko-nagonske evolucijske stopnje prek stopnje evolucije občutkov podzavesti, ki poteka na podlagi kultiviranja nagonov in transformiranja občutkov v čustva ali sposobnosti, človeštvo postopoma prestopa v stopnjo evolucije duše - psihe, ta pa predstavlja temelj evoluciji duha - duhovnosti. Vsi smo na poti evolucije, vendar na različnih razvojnih stopnjah, odvisno od individualnega razvoja osebnosti in njenih potencialov.

Kultiviranje nagonov doživljam kot plemenitenje in zavestno usmerjanje neoblikovane in močne energije nagonov. Transformiranje negativnih in nedefiniranih občutkov v čustva ali sposobnosti pa razumem kot preobrazbo energije (njene napetosti, strukture in vloge) in kot proces vzpona energije na višjo raven na osnovi zaupanja in usklajevanja.

Različni pritiski, strah in občutek negotovosti ovirajo naše samozaupanje, zaupanje v druge in okoliščine ter preprečujejo boljše spoznavanje okolja in odkrivanje priložnosti na osnovi lastnih prednosti. Splošni občutek negotovosti, ki odraža krizo zavesti sodobne družbe, pomeni, da je v evoluciji družbe na globalni ravni prišlo do neravnovesja. Kriza zavesti se odraža kot povečanje stresnih situacij.

Zanimalo me je, kateri je najbolj razširjen dejavnik, ki izziva stres, in ugotovila, da se skriva v načinu obravnavanja dejstev in težavnih situacij.

Posamezniki, ki ne zaupajo v učinkovitost svojega znanja, svoje sposobnosti in prednosti ter v svojo pripravljenost na življenjske izzive, ne morejo skladno razvijati svoje osebnosti in še manj duhovnosti. To se odraža v družbi kot celoti. Psihični in duhovni razvoj sta upočasnjena tudi zaradi slabega poznavanja človeških lastnosti in večplastnosti življenja. Osebe, ki se ne razvijajo, so nezadovoljne s sabo in svojim življenjem. Razvoj osebnosti ter vzpostavljanje in razvijanje odnosov namreč nista v sorazmerju s hitrim tehnološkim razvojem.